

(สำเนา)

เลขรับ ๑๗๙๑/๒๕๕๒ วันที่ ๒๕ ส.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/๙๙๕๕

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน

เรียน เลขานุการสภาพัฒนาฯ

ข้างต้น หนังสือสำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ด่วนที่สุด ที่ สม ๐๐๑๔/๑๐๑๕๓

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.

ซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. (นายสถาพร มนีรัตน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรองเนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับด้วยการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรีได้นำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ฐานิต ชัยยศ

(นายฐานิต ชัยยศ)

ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ

ด้านประสานกิจการภายในประเทศ

ปฏิบัติราชการแทน เลขานุการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๔๙๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนา ขันธิชาติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มาดี พิมพ์

๑๗๘๙๑ ท่าน

ดร. ธรรมชาติ

(สำเนา)

เลขที่บ ๖๖/๒๕๕๒ วันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาฯ

สภาพัฒนาฯ

ถนนอู่ทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนาฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกไว้เคาระห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกไว้เคาระห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาพัฒนาฯพิจารณาและหากสภาพัฒนาฯลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรด นำเสนอยุทธิสภาพัฒนาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สถาพร มณีรัตน์ ผู้เสนอ

(นายสถาพร มณีรัตน์)

สมาชิกสภาพัฒนาฯ พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม)

สมาชิกสภาพัฒนาฯ พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พลโท มะ พิธีงาม
(มะ พิธีงาม)

สมาชิกสภาพัฒนาฯ พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว
(นายชลน่าน ศรีแก้ว)

สมาชิกสภาพัฒนาฯ พรรคเพื่อไทย
(ลงชื่อ) กฤชดาภรณ์ เสี่ยมภักดี ผู้เสนอ
(นายกฤชดาภรณ์ เสี่ยมภักดี)

สมาชิกสภาพัฒนาฯ พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บริษัทฯ ถูกช์หร่าย (นายบริษัทฯ ถูกช์หร่าย)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ทองดี มโนสสาร (นายทองดี มโนสสาร)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) ประเสริฐ วุฒินันชัย (นายประเสริฐ วุฒินันชัย)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย (พงศ์พันธ์ สุนทรชัย)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) สมคิด บาลไธสง (นายสมคิด บาลไธสง)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชุมภู จันทาทอง (นางชุมภู จันทาทอง)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) อనุรักษ์ บุญศล (นางอันุรักษ์ บุญศล)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เปลงมณี เร่งสมบูรณ์สุข (นางเปลงมณี เร่งสมบูรณ์สุข)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทร์วงศ์ (นายประเสริฐ จันทร์วงศ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ไพรajan อิสระเสรีพงษ์ (นายไพรajan อิสระเสรีพงษ์)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้อมขันธ์ (นายเชิดพงศ์ ราชป้อมขันธ์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สุชาติ ลaiyai เงิน (นายสุชาติ ลaiyai เงิน)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) สุนทรี ชัยวิรัตนะ ^๑ (นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตนะ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วิเชียร ขาวข้า (นายวิเชียร ขาวข้า)	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	
(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธ์ (นายอนันต์ ศรีพันธ์)	ผู้เสนอ		
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย			

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนา ขันธ์ใจดี)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มาดี พิมพ์

_____, ทาน

_____, บรรจุ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน การส่งเสริมและพัฒนาคุณผู้รับงานไปทำที่บ้านและการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ในการกำหนดนโยบายและการบังคับใช้กฎหมาย โดยยึดหลักการประสานประโยชน์ร่วมกัน

เหตุผล

เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและความสัมพันธ์ในการทำงานโดยอยู่ในรูปแบบผู้รับงานไปทำที่บ้าน ซึ่งไม่อยู่บนพื้นฐานของสัญญาจ้างแรงงาน ทำให้ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน เกิดการเอารัดเอาเปรียบในเรื่องสภาพการทำงาน อย่างเช่น ค่าตอบแทนต่ำ การผลักภาระค่าใช้จ่ายและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน เกิดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัย หากเหล่านี้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหล่างานและการตลาด การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ตลอดจนเงินทุนหมุนเวียน ไม่มีการรวมกลุ่มทำให้ขาดความเข้มแข็งและอำนาจต่อรอง ขาดประสิทธิภาพในการทำงานและคุณภาพของฝีมือและผลผลิต อีกทั้งไม่มีกลไกในการบังคับใช้กฎหมายและไก่ล่อกลับที่เป็นการประสานประโยชน์และหลีกเลี่ยงการเพชญหน้า อันนำมาซึ่งความขัดแย้งและทำลายความสัมพันธ์ในการทำงานที่มีค่ากัน

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน

พ.ศ.

รับรอง

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัตินางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้เข้าทำงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงเข้า去做ผู้รับงานไปทำที่บ้านโดยจ่ายค่าตอบแทนให้

“ผู้รับงานไปทำที่บ้าน” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานที่รับไปที่บ้านให้ผู้เข้าทำงานโดยรับค่าตอบแทน อันเป็นการทำงานด้วยตนเองโดยมีการช่วยเหลือของญาติในครอบครัวด้วยหรือไม่ก็ได้

“งานที่รับไปทำที่บ้าน” หมายความว่า เป็นการทำงานที่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม หัตถกรรม หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านทำให้ผู้เข้าทำงานตามที่ผู้เข้าทำงานกำหนดเพื่อรับค่าตอบแทน ซึ่งเป็นงานที่ทำที่บ้านของผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือสถานที่อื่นใดที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านเลือกเอง และมิใช้สถานที่ของผู้เข้าทำงานหรือในความควบคุมบังคับบัญชาของผู้เข้าทำงาน โดยไม่คำนึงว่าฝ่ายใดเป็นผู้จัดหารวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานและหมายความรวมถึงสัญญาใด ๆ ที่ผู้เข้าทำงานเป็นผู้เขียนไว้ หรือสิ่งของอื่น ที่เกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้านและสัญญาว่าจะซื้อผลิตภัณฑ์ หรือซื้องานที่ได้จากการที่รับไปทำที่บ้าน หรือสัญญาในลักษณะอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน

-“ผู้รับเหมาชั้นต้น” หมายความว่า บุคคลที่เป็นผู้ก่อให้เกิดการรับช่วงงานทั้งหมดหรือบางส่วนไปข้างผู้รับงานไปทำที่บ้าน อันเป็นการผู้รับสั่งห้ามทางเศรษฐกิจ

“ผู้รับเหมาช่าง” หมายความว่า บุคคลที่เป็นผู้ตกลงทำสัญญารับช่วงงานทั้งหมดหรือบางส่วนจากผู้รับเหมาชั้นดัน หรือผู้รับเหมาช่าง อันเป็นการมุงแสวงหากำไรทางเศรษฐกิจ

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินซึ่งผู้จ้างงานเป็นผู้ตกลงจ่ายให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านเป็นการตอบแทนที่ทำการงานให้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานผู้รับงานไปทำที่บ้าน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน

“พนักงานตรวจสอบงาน” หมายความว่า พนักงานตรวจสอบงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษากิจการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการ โกลเดลี่ข้อพิพาทและคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษากิจการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๖ ผู้รับงานไปทำที่บ้านมีสิทธิได้รับการส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนจากรัฐในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งงาน
- (๒) รับงานของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) บริการทางวิชาการ หรือการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงาน
- (๔) สินเชื่อหรือเงินทุนหมุนเวียนเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน
- (๕) การพัฒนาองค์กรและเครือข่ายองค์กรผู้รับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๗ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิ หรือประโยชน์ซึ่งผู้รับงานไปทำที่บ้านพึงได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเข้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อมีอำนาจพ้องคดีหรือแก้ต่างคดีที่เกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้เข้า้งงานกับผู้รับงานไปทำที่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตาย และให้อำนาจกระทำการได้จนคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงาน เพื่อกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงานให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๐ ในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน จะต้องไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในงานที่มีลักษณะคุณภาพและปริมาณอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ไม่ว่าผู้รับงานไปทำที่บ้านจะมีสัญชาติ ศาสนา หรือเพศใด ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงานกำหนด

มาตรา ๑๑ ในการที่ผู้เข้า้งงานจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้จ่ายตามที่ตกลงกันแต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตราค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงานกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงานยังมิได้กำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรมผู้เข้า้งงานต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในงานที่มีลักษณะคุณภาพและปริมาณอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน หรือหากไม่มีเทียบเคียงให้จ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของงานตามความสุจริตและพอดสมควรแก่กรณี

ค่าตอบแทนการทำงานให้จ่ายเป็นเงินตราไทย หากจ่ายค่าตอบแทนเป็นตัวเงินหรือเงินตราต่างประเทศ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้รับงานไปทำที่บ้านเสียก่อน

มาตรา ๑๒ ผู้เข้า้งงานต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านภายในเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่รับมอบงานที่รับไปทำที่บ้าน

หากกรณีการรับมอบงานที่รับไปทำที่บ้านตกลงรับมอบกันเป็นส่วน ๆ ผู้เข้า้งงานต้องจ่ายค่าตอบแทนในแต่ละส่วนของงานที่รับมอบแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านภายในกำหนดเวลาตามวรรคแรก

ในกรณีผู้เข้า้งงานผิดนัดชำระค่าตอบแทนต้องรับผิดชำระคอกเบี้ยในอัตราเรื้อบละสิบห้าต่อปี นับแต่วันผิดนัด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้จ้างงานเป็นผู้จัดทำวัสดุและอุปกรณ์ในการทำงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ต้องใช้วัสดุและอุปกรณ์ด้วยความระมัดระวังและประหมัด ในกรณีที่ทำงานที่รับมอบหมายสำเร็จแล้ว ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องส่งคืนวัสดุและอุปกรณ์ที่เหลือให้แก่ผู้จ้างงาน

มาตรา ๑๔ บรรดาค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และค่าขนส่ง ให้ผู้จ้างงานเป็นผู้รับผิดชอบตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

หากผู้จ้างงานไม่ชำระเงินตามวรรคแรก ให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีนับแต่วันที่ผิดนัด

มาตรา ๑๕ ห้ามนิให้ผู้จ้างงานเรียก หรือรับหลักประกันการทำงาน หรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน เว้นแต่ ให้เรียก หรือรับได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้ผู้จ้างงานคืนหลักประกันการทำงาน หรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านภายในเวลาไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้จ้างงานได้รับงานที่ทำ

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีการทดลองให้หักค่าตอบแทนเป็นค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมงานที่รับไปทำที่บ้าน ผู้จ้างงานมีสิทธิหักค่าตอบแทนได้ไม่เกินร้อยละสิบของค่าตอบแทนทั้งหมด หากมีการทดลองรับมอบงานที่รับไปทำที่บ้านเป็นส่วนๆ ผู้จ้างงานมีสิทธิหักค่าตอบแทนได้ไม่เกินร้อยละสิบของค่าตอบแทนในแต่ละส่วน

หากผู้จ้างงานหักค่าตอบแทนเกินกว่าอัตราที่กำหนดตามวรรคแรก ผู้จ้างงานต้องคืนค่าตอบแทนในส่วนที่เกินพร้อมคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน นับแต่วันที่หักค่าตอบแทน

มาตรา ๑๗ ให้ผู้จ้างงานกำหนดวันส่งมอบงานที่ทำสำเร็จ โดยคำนึงถึงระยะเวลาในการทำงาน ที่รับไปทำที่บ้านของผู้รับงานไปทำที่บ้าน ซึ่งคาดหมายได้ว่างานที่ทำจะสำเร็จตามปกติวิสัยของผู้ที่ทำงานประเภทเดียวกัน

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่งานที่รับไปทำที่บ้านยังทำไม่แล้วเสร็จและอยู่ในระยะเวลาที่ทดลองกันผู้จ้างงานจะบอกเลิกสัญญาไม่ได้ เว้นแต่เหตุแห่งการเลิกสัญญาเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้รับงานไปทำที่บ้าน

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่สาระสำคัญแห่งสัญญาอยู่ที่ความรู้ความสามารถของตัวผู้รับงานไปทำที่บ้าน และผู้รับงานไปทำที่บ้านถึงแก่ความตาย หรือผู้รับงานไปทำที่บ้านตกเป็นผู้ไม่สามารถทำงานนั้นต่อไปได้

อันมิใช่เพราความผิดของตน สัญญานี้ย่อมเป็นอันสื้นลง แต่ถ้างานในส่วนที่ได้ทำไปแล้วนั้นเป็นประโยชน์แก่ผู้จ้างงาน ผู้จ้างงานต้องรับเอาไว้และจ่ายค่าจ้างตามสัดส่วนของงานที่ทำ

มาตรา ๒๐ ผู้รับเหมาชั้นต้นและผู้รับเหมาช่วงต้องร่วมรับผิดกับผู้จ้างงานอย่างลูกหนี้ร่วม
ในการณ์ตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔

มาตรา ๒๑ ให้ศาลแรงงานมีอำนาจในการสั่งเพิกถอนข้อสัญญาที่เห็นว่าไม่เป็นธรรม หรือสั่งเพิ่มเติมข้อสัญญาที่เห็นว่าเป็นธรรมในสัญญาระหว่างผู้จ้างงานกับผู้รับงานไปทำที่บ้านได้

หมวด ๒

ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

มาตรา ๒๒ ห้ามนิให้ผู้จ้างงานส่งมอบงานต่อไปนี้ให้ผู้รับงานไปทำที่บ้าน

- (๑) งานเกี่ยวกับกัมมันตภาพรังสี
- (๒) งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตราย
- (๓) งานเกี่ยวกับวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ
- (๔) งานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ
- (๕) งานที่ต้องทำด้วยเครื่องมือหรือเครื่องจักร ซึ่งผู้ทำได้รับความสั่นสะเทือนอันอาจเป็นอันตราย
- (๖) งานที่ต้องทำเกี่ยวกับความร้อนจัดหรือความเย็นจัดอันอาจเป็นอันตราย
- (๗) งานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างร้ายแรง
- (๘) งานอื่นที่กำหนดในกฎหมาย

มาตรา ๒๓ ฝ่ายใดที่เป็นผู้จัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำงาน ฝ่ายนั้นต้องจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยต่อการทำงาน ตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้จ้างงานเป็นผู้จัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำงาน ให้ผู้จ้างงานแจ้งให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้น จากการใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการทำงานตลอดจนวิธีการในการป้องกันอันตรายดังกล่าว

กรณีตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้รับเหมาชั้นต้นและผู้รับเหมาช่วงด้วย

มาตรา ๒๕ ผู้จ้างงานมีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายในการทำงานที่เหมาะสมกับลักษณะงานให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านอย่างเพียงพอ และผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายในการทำงานที่ผู้จ้างงานจัดให้

เมื่อผู้รับงานไปทำที่บ้านทำการงานสำเร็จแล้วให้คืนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายในการทำงานแก่ผู้จ้างงาน

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงานที่รับไปทำที่บ้านประสบอันตราย เส็บปะวัย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตายเนื่องจาก การทำงานที่ผู้จ้างงานส่งมอบให้ทำอันมิใช่เป็นการจริงใจ หรือประมาทดetenเลื่อยอย่างร้ายแรงของผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือสมาชิกในครอบครัวให้ผู้จ้างงานเป็นผู้รับผิดชอบในค่ารักษายาบาล ค่าทำศพ และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินค่ารักษายาบาลหรือค่าฟื้นฟูสมรรถภาพตามวรรคหนึ่ง ให้จ่ายให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงานแล้วแต่กรณี

ค่าทำศพตามวรรคหนึ่ง ให้จ่ายแก่บุคคลตามลำดับดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งผู้รับงานไปทำที่บ้านทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพ และได้เป็นผู้จัดการศพ

(๒) สามีภรรยา บิดามารดา หรือนุตรของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพ

(๓) บุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพ

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้จ้างงานฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงตาม มาตรา ๒๕ ให้ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตาย มีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อพนักงานตรวจแรงงานได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานตรวจแรงงานสอบสวนและมีคำสั่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจมีคำสั่งภายในระยะเวลาดังกล่าวให้พนักงานตรวจแรงงานขอขยายเวลาต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมีอำนาจพิเศษ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

ในการเพิ่มพนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งตามวรรคสองแล้ว ถ้าผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตาย แล้วแต่กรณี ไม่พอใจคำสั่งนี้ ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในการพิจารณา ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตาย ไม่พอใจคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการ ให้นำคดีไปสู่ศาลแรงงานได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในการพิจารณา ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตาย ไม่ถูกต้องคำสั่งของพนักงานตรวจแรงงาน หรือไม่นำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในกำหนด ให้คำสั่งหรือ คำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วแต่กรณี เป็นที่สุด

ในการพิจารณาเป็นฝ่ายนำคดีไปสู่ศาลแรงงาน ผู้จ้างงานต้องวางแผนต่อศาลตามจำนวนที่ถึงกำหนดจ่ายตามคำสั่งนั้นจึงจะพึงคดีได้

เมื่อคดีถึงที่สุดและผู้จ้างงานมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินจำนวนใดให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือทายาท โดยธรรมของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตาย ให้ศาลแรงงานมีอำนาจจ่ายเงินที่ผู้จ้างงานวางแผนไว้ต่อศาล ให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งถึงแก่ความตายได้

มาตรา ๒๗ ห้ามนิให้ใช้เด็กทำงานในงานที่รับไปทำที่บ้านที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือขัดขวางต่อพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ตามสมควรแก่วัยและวุฒิภาวะของเด็ก งานที่อาจเป็นอันตรายตามวรรคแรกให้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๘ ห้ามนิให้ใช้เด็กทำงานที่ไปรับไปทำที่บ้านในสถานที่อื่นที่มิใช่น้ำหนักของตนเอง เว้นแต่สถานที่นั้นบิดาหรือมารดาของเด็กได้ทำงานที่รับไปทำที่บ้านร่วมอยู่ด้วย

มาตรา ๒๙ ห้ามผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ ทำงานที่รับไปทำที่บ้านในระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๖.๐๐ นาฬิกา หรือทำงานที่รับไปทำที่บ้านโดยไม่มีวันหยุด หรือทำงานยกแบก หาน หาน ทุน ลาก หรือเข็นของหนักเกินสิบหักกิโลกรัม หรืองานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐ ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงานที่รับไปทำที่บ้านมีสิทธิได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีจากหน่วยงานรัฐ เพื่อตรวจหาความเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพอันเกิดจากการที่รับไปทำที่บ้าน

มาตรา ๓๑ ผู้รับเหมาชั้นต้นและผู้รับเหมาชั่วคราวต้องร่วมรับผิดชอบผู้จ้างงานอย่างถูกหนี้ร่วมในกรณีตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) ผู้แทนกระทรวงอุดสาหกรรม
- (๔) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
- (๕) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๖) ผู้แทนกรุงเทพมหานครจำนวนหนึ่งคน
- (๗) ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน
- (๘) ผู้แทนสภาพแรงงานซึ่งเลือกกันเองให้เหลือหนึ่งคน
- (๙) ผู้แทนผู้จ้างงานซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน
- (๑๐) ผู้แทนองค์กรผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสามคน
- (๑๑) ผู้แทนองค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิใช่เป็นการแสดงทางผลกำไรมีผลงานเป็นที่ประจักษ์และดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ องค์กรละหนึ่งคน โดยการคัดเลือกกันเองในแต่ละกลุ่มให้เหลือกลุ่มละหนึ่งคน

- (ก) งานค้านสต็อก
- (ข) งานค้านผู้ช่วยแรงงาน
- (ค) งานค้านชุมชนแออัด
- (ง) งานค้านสาธารณสุข
- (จ) งานค้านผู้รับงานไปทำที่บ้าน
- (๑๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน
- (๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงานผู้รับงานไปทำที่บ้านเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๙) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๓ ให้กรรมการตามมาตรา ๓๒ (๙) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและจะได้รับเลือกหรือแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระต่อกันไม่ได้

มาตรา ๓๔ การคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๒ (๑๒) ให้กรรมการตามมาตรา ๓๒ (๑) ถึง (๑๑) และ (๑๒) ดำเนินการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกจากบุคคลผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านแรงงาน สิทธิมนุษยชน เศรษฐศาสตร์ ค้านละหนึ่งคน

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตามวาระครแรก ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะนำนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานของสำนักงานให้มีประสิทธิภาพ
- (๒) เสนอแนะนำการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับไปทำที่บ้าน
- (๓) กำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย
- (๔) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน
- (๕) ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นที่เกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน
- (๖) กำหนดมาตรการในการคุ้มครอง และการส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน
- (๗) แต่งตั้งคณะกรรมการค่าตอบแทนเพื่อกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรมของผู้รับงานไปทำที่บ้าน

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

(๙) ติดตามตรวจสอบการดำเนินการที่เกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้านจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

- (๑๐) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อกองรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อสาธารณะ
- (๑๑) ปฏิบัติงานอื่นตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ ให้จัดตั้งสำนักงานผู้รับงานไปทำที่บ้านขึ้นในกระทรวงแรงงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น และคณะกรรมการอื่น ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) สำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน
- (๓) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
- (๔) ปฏิบัติงานตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น หรือคณะกรรมการอื่นหมาย

หมวดที่ ๔
คณะกรรมการไก่ล่าเกลี้ยข้อพิพาท

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการคดีนี้ในระดับจังหวัด เรียกว่า “คณะกรรมการไก่ล่าเกลี้ยข้อพิพาท” ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ด้านแรงงาน สิทธิมนุษยชน การพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นหรือกลุ่มองค์กรชาวบ้าน และกฎหมาย เป็นที่ประจักษ์ด้านละหนึ่งคนเป็นอย่างน้อย รวมจำนวน ทั้งหมดเจ็ดคน โดยให้คณะกรรมการไก่ล่าเกลี้ยข้อพิพาทดี愥กรรมการด้วยกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ให้คณะกรรมการไก่ล่าเกลี้ยข้อพิพาทตามวาระครั้งใดเมื่อระบุไว้ในตำแหน่งคราวละสามปี

มาตรา ๓๘ คณะกรรมการไก่ล่าเกลี้ยและรับข้อพิพาท ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี บริบูรณ์ในวันที่ได้รับแต่งตั้ง
- (๓) มีความประพฤติเรียบร้อย ซื่อสัตย์สุจริตและมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี
- (๔) สมควรใจและเสียสละเวลา หรือเคยช่วยเหลือการดำเนินงานของกระทรวงแรงงาน หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๕) มีภูมิลำเนา หรือถิ่นพำนัก และประกอบอาชีพอยู่ในจังหวัดนั้น

มาตรา ๓๙ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการไก่ล่าเกลี้ยข้อพิพาทประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้แทนสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด
- (๒) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน
- (๓) ผู้แทนสภาพนายความ จำนวนหนึ่งคน
- (๔) ผู้แทนองค์กรธุรกิจเอกชน จำนวนหนึ่งคน
- (๕) ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน หรือองค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวนหนึ่งคน

มาตรา ๔๐ ให้สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการให้มีคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๓๕ มีอำนาจคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาท หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าบุคคลใดมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมให้ส่งคืนมายังคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๓๕ พร้อมคำชี้แจง หากคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๓๕ มีความเห็นเช่นเดิมให้ถือเป็นบุติ หรือเสนอบุคคลใหม่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาโดยไม่ซักซักได้

มาตรา ๔๒ เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาท มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งวัสดุ หรือเอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๓) มีหนังสือเชิญผู้เขี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องก็ได้
- (๔) กำหนดมาตรการที่เหมาะสมและเป็นธรรมในการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาทของคู่กรณีและผลประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประชุม การดำเนินงาน และการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาทในระดับอำเภอ หรือตำบล หรือพื้นที่ชุมชนใดตามที่จำเป็น และให้คณะกรรมการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาทที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๒ (๑) ถึง (๕) โดยอนุโถม

มาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาทนอกจากพื้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจพื้นจากตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งตามมาตรา ๓๙
- (๔) ถูกคัดค้านหรือไม่ได้รับการยอมรับจากคู่กรณี
- (๕) ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้พระะไม่เข้าร่วมประชุมในการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาทดict ต่อ กันสองครั้ง

มาตรา ๔๔ เมื่อกรรมการ ใกล้่เกลี่ยข้อพิพาทดic ต่อ กันสองครั้ง ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกภายในสามสิบวัน นับแต่วันพื้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๕ หากผู้กรณี่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่พอใจผลของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท อาจยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือห้องคดีต่อศาลแรงงานก็ได้

หมวด ๕ พนักงานตรวจแรงงานเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน

มาตรา ๔๖ เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานตรวจแรงงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นพนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ให้อาสาสมัครแรงงานตามระเบียนกระทรวงแรงงานว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยอนุโถม เป็นอาสาสมัครแรงงานเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ข้างงานผู้ได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ต้องระวังโทษปรับไม่น้อยกว่าสองเท่าในอัตราค่าตอบแทนที่กำหนดไว้ในมาตราดังกล่าว

มาตรา ๔๙ ผู้ข้างงานผู้ได้ฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ ต้องระวังโทษปรับไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ข้างงานผู้ได้ฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ ต้องระวังโทษปรับไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๑ ผู้ได้ฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวังโทษปรับไม่น้อยกว่าห้าพันบาท

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลกรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลได้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวังโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น

มาตรา ๕๗ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวังไทยปรับไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๘ ให้กระทรวงแรงงานดำเนินการให้มีการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๓๒ (๖) (๗) (๘) (๑๐) และ (๑๒) เพื่อให้ได้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึงประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานราชการ ผู้แทน องค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มิได้แสวงหาผลกำไร และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าเจ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตามวรรคแรก

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน

พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากสภาพการณ์เกี่ยวกับการจ้างงานมีการเปลี่ยนแปลงไปจากพื้นฐานเดิมของรูปแบบสัญญาจ้างแรงงาน โดยมีการมอบงานหรือทำสัญญาใด ๆ ที่ไม่ใช่สัญญาจ้างแรงงานเพื่อให้ผู้รับงานไปผลิตประกอบหรือประปเป็นชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ภายนอกสถานประกอบกิจการ ซึ่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่อาจให้ความคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาสิทธิแรงงานของผู้รับงานไปทำที่บ้านได้อย่างมีมาตรฐานที่เป็นธรรมเพียงพอ สมควร มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองส่งเสริมและพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ การคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน

(๑) กำหนดให้การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่รับงานไปทำที่บ้านเพิ่งได้ตามกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดให้รัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ มีอำนาจฟ้องคดีหรือแก้ต่างคดีที่เกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้จ้างงานกับผู้รับงานไปทำที่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือทายาทของผู้รับงานไปทำที่บ้าน ซึ่งถึงแก่ความตายและให้อำนาจกระทำการได้จนคดีถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๘)

(๓) กำหนดให้ศาลแรงงานมีอำนาจในการสั่งเพิกถอนข้อสัญญาไม่เป็นธรรมหรือสั่งเพิ่มเติมข้อสัญญาที่เห็นว่าเป็นธรรมในสัญญาระหว่างผู้จ้างงานกับผู้รับงานไปทำที่บ้าน (ร่างมาตรา ๙)

๒.๒ ความหมายของงานที่รับไปทำที่บ้าน ได้แก่ (ร่างมาตรา ๑)

(๑) เป็นงานส่วนใดส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม หัตถกรรม หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎหมายที่ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ทำให้ผู้จ้างงานเพื่อรับค่าตอบแทน

(๒) ทำที่บ้านของผู้รับงานไปที่บ้าน หรือสถานที่อื่นที่มิใช่ของผู้จ้างงานหรือในความควบคุมของผู้จ้างงาน

(๓) ฝ่ายใดจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ในการทำงานก็ได้

(๔) รวมถึงสัญญาที่ผู้จ้างงานขายวัสดุหรือสิ่งของที่เกี่ยวกับงาน สั่งให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านทำงานและสัญญาว่าจะซื้อผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่ทำหรือสัญญาอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ยังไม่บังคับใช้กับงานบริการที่รับไปทำที่บ้าน เช่น งานแปลเอกสาร งานชั้นเรียน หรือครัวเรือนที่ทำงานในระบบเกษตรพันธุ์สัญญา เป็นต้น หากประสงค์จะบังคับใช้กฎหมายต้องออกกฎหมายรอง

อย่างไรก็ตาม ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่อาจใช้บังคับกับครัวเรือนผู้ผลิตงานที่บ้านเพื่อขาย

๒.๓ ความหมายของผู้รับงานไปทำที่บ้าน (คู่ร่างมาตรา ๓)

หมายถึง ผู้ซึ่งตกลงทำงานที่รับไปทำที่บ้านให้ผู้จ้างงานโดยรับค่าตอบแทน อันเป็นการทำงานด้วยตนเองโดยมีสามาชิกในครอบครัวช่วยทำหรือไม่ก็ได้

๒.๔ ความหมายของผู้รับเหมาชั้นต้นและผู้รับเหมาช่วง (คู่ร่างมาตรา ๓)

(๑) ผู้รับเหมาชั้นต้น หมายถึง ผู้ก่อให้เกิดการรับช่วงงานทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังผู้รับงานไปทำที่บ้าน อันเป็นการมุ่งแสวงหากำไร

(๒) ผู้รับเหมาช่วง หมายถึง ผู้ตกลงรับช่วงงานทั้งหมดหรือบางส่วนจากผู้รับเหมาชั้นต้นหรือผู้รับเหมาช่วง อันเป็นการมุ่งแสวงหากำไรทางเศรษฐกิจ

ดังนั้น กรณีชาวบ้านแบ่งงานกันทำหรือกระจายงานให้โดยมิใช่นุ่งแสวงหากำไร จึงนิยมใช้ผู้จ้างเหมาช่วงหรือผู้จ้างงาน

๒.๕ การส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนจากรัฐ ในเรื่องต่อไปนี้ (ร่างมาตรา ๖)

(๑) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งงาน

(๒) รับงานของหน่วยงานของรัฐ

(๓) บริการทางวิชาการ หรือการพัฒนาทักษะฝีมือในการทำงาน

(๔) สินเชื่อหรือเงินทุนหมุนเวียนเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้าน

(๕) การพัฒนาองค์กรและเครือข่ายองค์กรผู้รับงานไปทำที่บ้าน

๒.๖ การคุ้มครองค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีหลักการสำคัญคือ

(๑) คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน เป็นผู้แต่งตั้ง คณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงาน เพื่อกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรม (ร่างตามมาตรา ๕)

(๒) ค่าตอบแทนต้องไม่น้อยกว่าอัตราที่ตกลงกันแต่ต้องไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการค่าตอบแทนกำหนดโดยไม่น้อยกว่าค่าจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานที่มีลักษณะคุณภาพ และปริมาณอย่างเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๗ การจ่ายค่าตอบแทน

(๑) จ่ายภายในเวลา ๙ วัน นับแต่วันที่รับมอบงานที่รับไปทำที่บ้าน (ร่างมาตรา ๑๒)

(๒) กรณีตกลงรับมอบงานเป็นส่วน ๆ ผู้จ้างงานต้องจ่ายค่าตอบแทนในแต่ละส่วนงานที่รับมอบแก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านภายใน ๙ วันภายในหลังที่รับมอบงานไปทำที่บ้าน (ร่างมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

(๓) หากผู้จ้างงานไม่จ่ายหรือจ่ายไม่ครบตาม (๑) (๒) ต้องชำระดอกเบี้ย ร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันพิคนัด (ร่างมาตรา ๑๒ วรรคท้าย)

๒.๔ ค่าใช้จ่ายในการทำงาน

ผู้ช่างงาน เป็นผู้รับผิดชอบในค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า, ประปา) และค่าน้ำส่งตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้านกำหนด (ร่างมาตรฐาน ๑๕)

๒.๕ กำหนดระยะเวลาการส่งมอบงานที่เหมาะสมเป็นธรรม

เป็นความเหมาะสมของบริษัทและคุณภาพของงานกับระยะเวลาในการทำงาน เพื่อป้องกันมิให้ผู้ช่างงานกำหนดระยะเวลาส่งมอบโดยเร่งรัดเกินไป (ร่างมาตรฐาน ๑๗)

๒.๖ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๑) ห้ามผู้ช่างงานส่งมอบงานอันตรายให้ผู้รับงานไปทำที่บ้าน เช่น งานเกี่ยวกับกัมมันตภาระสี หรือสารเคมีอันตราย หรือวัตถุนิยม หรืองานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างร้ายแรง เป็นต้น (ร่างมาตรฐาน ๒๒)

(๒) ฝ่ายใดเป็นผู้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน ต้องจัดให้มีความปลอดภัยในการทำงานตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรฐาน ๒๓)

(๓) กรณีผู้ช่างงานจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานต้องแจ้งให้ผู้รับงานทราบ ข้อมูลอันตรายที่อาจเกิดจากวัสดุ/อุปกรณ์และวิธีการป้องกันอันตราย (ร่างมาตรฐาน ๒๓ วรรคสอง)

(๔) ผู้ช่างงานมีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมและเพียงพอ และผู้รับงานต้องใช้อุปกรณ์ดังกล่าว เสร็จงานแล้วต้องส่งคืนแก่ผู้ช่างงาน (ร่างมาตรฐาน ๒๔)

(๕) กรณีผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงานประสบอันตราย เจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน ผู้ช่างงานต้องรับผิดชอบในค่ารักษาพยาบาล ค่าพื้นที่ สมรถภาพ และค่าทำศพแล้วแต่กรณีตามกฎหมาย ยกเว้น เกิดจากผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงานจะไปรับประทานเดือนเลื่อยอย่างร้ายแรง (ร่างมาตรฐาน ๒๕)

(๖) มิให้ใช้เด็ก ทำงานที่รับไปทำที่บ้านที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือขัดขวางต่อพัฒนาการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเด็ก (ร่างมาตรฐาน ๒๖)

(๗) ห้ามผู้รับงานไปทำที่บ้านที่เป็นหญิงมีครรภ์ทำงานระหว่างเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ น. หรือทำงานโดยไม่มีวันหยุด หรือยกของหนักเกิน ๑๕ กิโลกรัม หรืองานอื่นตามกฎหมาย (ร่างมาตรฐาน ๒๕)

(๘) ห้ามนิให้ใช้เด็กทำงานที่รับงานไปทำที่บ้านในสถานที่อื่นซึ่งมิใช่บ้านตนเอง เว้นแต่มีบิดาหรือมารดาของเด็กได้ทำงานด้วย (ร่างมาตรฐาน ๒๘)

(๙) ผู้รับงานไปทำที่บ้านและสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงานมีสิทธิที่จะได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อตรวจหาความเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพอันเกิดจากงานที่รับไปทำที่บ้าน (ร่างมาตรฐาน ๓๐)

๒.๗ สิทธิและหน้าที่ของผู้รับงานไปทำที่บ้านและผู้ช่างงาน

(๑) กรณีผู้ช่างงานปืนผู้จัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำงานผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและประหมัดเมื่อทำงานเสร็จต้องคืนวัสดุอุปกรณ์ที่เหลือแก่ผู้ช่างงาน (ร่างมาตรฐาน ๑๓)

(๒) ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และค่าขนส่ง ให้ผู้จ้างงานรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

(๓) ห้ามผู้จ้างงานเรียกหรือรับหลักประกันเกี่ยวกับการทำงานหรือความเสียหายในการทำงาน เว้นแต่เฉพาะกรณีด้านที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

(๔) กรณีตกลงกันให้หักค่าตอบแทนเพื่อชำระค่าเดินทางหรือค่าใช้จ่ายซ่อนแซนงานที่รับงานไปทำที่บ้าน ผู้จ้างงานมีสิทธิหักได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของค่าตอบแทนทั้งหมดหรือค่าตอบแทนในแต่ละส่วน (ร่างมาตรา ๑๖)

(๕) กรณีงานที่รับไปทำที่บ้านขึ้นแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ตกลงกัน ผู้จ้างงานจะบอกเลิกสัญญาไม่ได้ เว้นแต่เหตุการณ์เลิกสัญญาเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้รับงานไปทำที่บ้าน (ร่างมาตรา ๑๙)

(๖) หากสาระสำคัญของงานอยู่ที่ความรู้ความสามารถของผู้รับงานไปทำที่บ้านและผู้รับงานไปทำที่บ้านด้วยหรือไม่สามารถทำงานต่อไปได้ เพราะมิใช่ความผิดของตน การจ้างงานย่อมสิ้นสุดลง แต่งานที่ทำเสร็จแล้ว ถ้าเป็นประโยชน์แก่ผู้จ้างงานต้องรับเอาไว้และจ่ายค่าตอบแทนตามสัดส่วนงานที่ทำ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๗) ผู้รับเหมาชั้นต้นและผู้รับเหมาช่วงต้องร่วมรับผิดชอบผู้จ้างงานกรณีผู้จ้างงานปฏิบัติไม่ถูกต้องในเรื่องค่าตอบแทน การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการทำงาน (ร่างมาตรา ๑๑,๑๒ และ ๑๔) และในเรื่องส่งงานอันตราย ไม่แจ้งข้อมูลอันตรายหรือวิธีการป้องกันอันตราย ไม่จัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายในการทำงาน และรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล ค่าทำฟันหรือค่าที่นั่งฟุ้มรถสภาพแล้วแต่กรณีเมื่อผู้รับงานไปทำที่บ้านประสบอันตราย เจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือตายเนื่องจากการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๒ - มาตรา ๒๕)

๒.๑๒ ให้จัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน องค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมจำนวน ๒๓ คน โดยมีวิธีการคัดเลือกตามกฎหมายและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๒,๑๓ และ ๑๔)

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในด้านเสนอแนะนโยบาย การออกกฎหมาย การศึกษาวิจัย กำหนดมาตรการคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนา แต่งตั้งคณะกรรมการค่าตอบแทนการทำงานหรือคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๓ ให้มีคณะกรรมการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทระดับจังหวัด มีจำนวน ๗ คน ประกอบด้วยผู้มีความรู้หรือประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านแรงงาน สิทธิมนุษยชน การพัฒนาชุมชนห้องถีนหรือกลุ่ม

องค์กรชาวบ้านและกฎหมายด้านละหนึ่งคน โดยกรรมการต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และได้มาโดยการสรรหา (ร่างมาตรา ๓๙-๔๑)

คณะกรรมการไก่เลี้ยงข้อพิพาท มีหน้าที่ไก่เลี้ยงหรือแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดจากการที่รับไปทำที่บ้าน เพื่อป้องกันมิให้ข้อขัดแย้งบานปลายหรือเพชญหนักกันอันกระทบต่อการซึ่งงานและเพื่อแบ่งเบาภาระของกระบวนการยุติธรรม มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับอำเภอตามห้องชุมชนได้ตามความจำเป็น (ร่างมาตรา ๔๒)

หากผู้เกี่ยวข้องไม่พอใจการไก่เลี้ยงหรือการแก้ไขปัญหา มีสิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานหรือฟ้องคดีต่อศาลแรงงานได้ (ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๑๔ พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นพนักงานตรวจแรงงานตามกฎหมายนี้

๒.๑๕ ให้อาสาสมัครแรงงานตามระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยอนุโนมิ เป็นอาสาสมัครแรงงานเกี่ยวกับงานที่รับไปทำที่บ้านตามกฎหมายนี้

๒.๑๖ บทกำหนดโทษ

เนื่องจากงานที่รับไปทำที่บ้านก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิแรงงานในเรื่องค่าตอบแทนการทำงาน สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้านและสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำงาน กระทบต่อผู้อุปถัมภ์มีครรภ์และเด็ก มีผลกระทบต่อสุขภาพของตนเองหรือสิ่งแวดล้อมชุมชน จึงจำเป็นต้องมี โทษทางอาญา โดยเน้นระวังไทยปรับเป็นเงินจำนวนไม่น้อยกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๔๘-มาตรา ๕๑)

๓. ข้อมูลการประกอบการพิจารณากร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมพัฒนาผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ได้ศึกษาหลักกฎหมายระหว่างประเทศและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ อนุสัญญาฉบับที่ ๑๗๗ และข้อแนะนำฉบับที่ ๘๘ ว่าด้วยงานที่รับไปทำที่บ้าน (International Labour Convention No. ๑๗๗ & Recommendation No. ๘๘ Home Work)

อนุสัญญาและข้อเสนอแนะขององค์การแรงงานระหว่าง (ILO) ดังกล่าว ได้กำหนดแนวทาง การคุ้มครองและส่งเสริมการปฏิบัติที่เท่าเทียมระหว่างผู้รับงานไปทำที่บ้านกับผู้ทำงานรับจ้างอื่น ๆ เท่าที่จะเป็นไปได้ โดยกำหนดความหมายของ “งานที่รับไปทำที่บ้าน” คือ งานที่ทำโดยบุคคลใดในบ้านของบุคคลนั้น หรือสถานที่อื่น ๆ ซึ่งบุคคลนั้นเลือกเองที่มิใช่สถานที่ทำงานของนายจ้าง เพื่อรับค่าตอบแทนจากการทำงาน ให้เกิดผลิตภัณฑ์หรือบริการตามที่นายจ้างกำหนด โดยไม่คำนึงว่าผู้ใดเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ หรือวัสดุสิ่งของ ใช้ในการทำงาน โดยนายจ้างอาจเป็นบุคคลธรรมดายหรือนิติบุคคลซึ่งส่งมอบงานที่รับไปทำที่บ้านในการ ประกอบธุรกิจของตน ไม่ว่าโดยตรงหรือผ่านคนกลาง ซึ่งสิทธิของผู้รับงานไปทำที่บ้านที่อนุสัญญากำหนด เช่น การคุ้มครองค่าตอบแทน การเลือกปฏิบัติ สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน อายุขั้นต่ำของลูกจ้าง การคดคืนบุตร และการผูกอุปกรณ์ เป็นต้น

๓.๒ อนุสัญญาฉบับที่ ๑๐๐ ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมระหว่างหญิงและชาย

อนุสัญญา ILO ฉบับนี้ รัฐบาลไทยให้สัตยาบันเมื่อปี ๒๕๔๒ เพื่อส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกต้องกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งหมายความถึงค่าจ้างหรือเงินเดือนขั้นต่ำปกติ และค่าตอบแทนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงินสดหรือสิ่งของที่นายจ้างพึงรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการทำงานในกรณีผู้รับงานไปทำที่บ้าน เช่น ค่าน้ำค่าไฟฟ้า การคูณแลเครื่องจักรอุปกรณ์ การหักค่าตอบแทนที่มีเหตุผลสมควรสำหรับงานที่ชำรุดบกพร่อง เป็นต้น ซึ่งทั้งแรงงานชายและหญิงต้องได้รับค่าตอบแทนที่เท่าเทียมในงานที่มีคุณค่าเท่ากัน

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติยังขยายการคุ้มครองโดยไม่เลือกปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน คือ ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเท่าเทียม โดยไม่คำนึงความแตกต่างทางสัญชาติ ศาสนา และครอบครุณประเทกทิกการทั้งภาครัฐและเอกชนในงานที่มีลักษณะเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันด้วย

๓.๓ ข้อมูลการสำรวจผู้รับงานไปทำที่บ้านของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งค้นพบว่าความช่วยเหลือที่ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องการมากที่สุดอันดับแรก คือ การมีงานทำอย่างต่อเนื่อง ลำดับถัดมา คือ การได้รับอัตราค่าตอบแทนที่เป็นธรรม, แหล่งเงินทุนและการฝึกอบรมพัฒนาและการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๔ ข้อมูลจากเครือข่ายแรงงานอกรอบและมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ

เครือข่ายและองค์กรดังกล่าวได้ทำงานใกล้ชิดกับกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด และนำเสนอปัญหาความเดือดร้อน การถูกเอาเปรียบจากผู้จ้างงานหลายรูปแบบ มาเป็นข้อมูลนำเสนอประกอบการพิจารณาเป็นข้อกฎหมาย บรรจุในร่างพระราชบัญญัติเท่าที่จะเป็นไปได้